

«Ақмола облысы білім басқармасының Зеренді ауданы бойынша білім
бөлімінің Айдабол ауылының жалпы орта білім беретін мектебі»
коммуналдық мемлекеттік мекемесі

Аналитикалық есеп
Педагог- психолог: Карипова Асем амангельдиновна
2024-2025 оқу жылы

Психологиялық қызметтің мақсаты – білім алушылардың табысты оқуы, дамуы, әлеуметтенуі және кәсіби білім беру бағытын саналы тандауына ықпал ететін психологиялық-педагогикалық және әлеуметтік жағдайларды жасауға бағытталған психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді жүйелі түрде ұйымдастыру.

Психологиялық қызметтің міндеттері:

1. Білім алушылар мен тәрбиеленушілердің оқу үдерісіндегі даму жағдайына психологиялық-педагогикалық талдау жүргізу, негізгі мәселелер мен олардың туындау себептерін анықтау, оларды шешу жолдарын айқындау, сондай-ақ педагогикалық ұжымның қызметі үшін қауіпсіз орта құру;
2. Баланың психологиялық-педагогикалық жағдайы мен оның оқу барысында психологиялық дамуының динамикасын мониторингілеу; білім алушылар мен тәрбиеленушілердің оқу әрекетін дараландыруға жәрдемдесу;
3. Білім алушылардың жеке ерекшеліктері мен ерекше қажеттіліктерін ескере отырып, олардың оқу нәтижелеріне қатысты мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартының талаптарын орындауға ықпал ету;
4. Әлеуметтік қауіпсіздік, психологиялық денсаулық мәселелерін шешуге, деструктивті мінез-құлықтың, бейімделу, оқу және тәрбие үдерісіндегі қиындықтардың алдын алуға бағытталған жеке дамыту және түзету-дамыту бағдарламаларын әзірлеу және енгізу;
5. Білім алушылар мен тәрбиеленушілердің қабілеттерін дамытуға, жаңа әлеуметтік тәжірибені саналы әрі белсенді меңгеру арқылы өзін-өзі дамыту мен жетілдіруге қажетті әмбебап оқу дағдыларын қалыптастыруға ықпал ету;
6. Білім беру үдерісінің қатысушыларына өзара көмек, эмпатия, жауапкершілік, өз-өзіне сенімділік, шешім қабылдай білу, тұлғалардың құқықтарын бұзбай, белсенді әлеуметтік өзара әрекеттесу қағидаларын тәрбиелеу мен қалыптастыруда көмек көрсету;
7. Білім беру ұйымының тәжірибесіне психологиялық-педагогикалық және әлеуметтік сүйемелдеу саласындағы ғылыми және тәжірибеге бағытталған жетістіктерді тарату және енгізу;
8. Білім беру үдерісінің қатысушыларына психологиялық-педагогикалық қолдау көрсету мақсатында мұғалімдер мен мамандардың тұлғаға бағдарланған тәсіл негізінде, олардың жеке мүмкіндіктері мен ерекше қажеттіліктерін ескере отырып, әлеуметтенуге тиімді жағдай жасау үшін пәнаралық, командалық өзара әрекеттесуін қамтамасыз ету;
9. «Білім ұйымының коллегиялды органдарымен және білім, денсаулық сақтау, халықты әлеуметтік қорғау, ішкі істер органдары сияқты мүдделі мемлекеттік органдармен өзара әрекеттесу»

Негізгі жұмыс бағыттары

Диагностикалық бағыт

Мақсаты: оқушылардың тұлғалық ерекшеліктерін зерттеу арқылы оқу мен дамудағы мәселелердің себептерін анықтау; тұлғаның күшті, резервтік мүмкіндіктерін анықтау; кәсіби және танымдық қызығушылықтарының ерте кезеңде анықталуы.

Дамытушы (коррекциялық) бағыт

Мақсаты: қажетті оқушыларға коррекциялық-дамыту қолдауын көрсетуді қамтамасыз ету, соның ішінде тиісті мамандарға бағыттау немесе қызметтер көрсету арқылы жағдай жасау.

Психолого-педагогикалық насихат

Мақсаты: оқушылар, педагогтар мен ата-аналардың психолого-педагогикалық құзыреттілігін (психологиялық мәдениетін) дамыту; салауатты өмір салтына саналы ұстаным қалыптастыру; оқу-тәрбиелік үрдіске қатысушылардың денсаулығын сақтау мен нығайтуға ықпал ету.

Кенесші бағыт

Мақсаты: оқушыларға, олардың ата-аналарына және мұғалімдерге даму, әлеуметтену, оқу қиындықтары және қатынастар мәселелерін шешуде көмек көрсету.

Ұйымдастырушылық-әдістемелік бағыт

Мақсаты: өзін-өзі жетілдіру, ПС мамандарының әдістемелік бірлестіктеріне қатысу және баяндама жасау; әдістемелік қорды толықтыру; жаңа әдістемелерді игеру және әзірлеу.

Педагог-психологтың 2024/25 оқу жылы бойынша қызмет нәтижелері
бағыттары бойынша

1. Диагностикалық бағыт

Психологиялық диагностикаға арнайы әдістемелер арқылы оқушыларға топтық (фронтальдік) және жеке зерттеулер жүргізу кірді.

Диагностика педагог-психологтың жұмыс жоспарына, әкімшілік, мұғалімдер мен ата-аналардың алдын ала сұраныстарына сәйкес жүргізілді.

Диагностиканың мақсаты — оқушылардың тұлғалық ерекшеліктерін зерттеп, оқу мен дамудағы мәселелердің себептерін анықтау; тұлғаның күшті және әлсіз жақтарын, резервтік мүмкіндіктерін анықтау, кәсіби және танымдық қызығушылықтарды ерте кезеңде виявлеу. Мұндай ақпаратпен жұмыс істейтін мұғалімдер мен ата-аналар үшін өте пайдалы.

2024–2025 оқу жылында оқудың барысында балалардың психологиялық дамуын бағалайтын әдістемелер қолданылды.

Кешенді, жүйелі психодиагностика жүргізу мектептің оқу-тәрбиелік жұмыс

тиімділігін балалардың психологиялық дамуы тұрғысынан қаншалықты алға жылжуға мүмкіндік беретінін бағалауға мүмкіндік береді.

Алынған мәліметтер негізінде келесі жұмыстар жоспарланды:

коррекциялық-дамыту сабақтарына мұқтаж балаларды «тәуекел тобын» бөліп анықтау;

жеке және топтық коррекциялық-дамыту іс-шараларын өткізу;

оқушылармен жұмыс істеу бойынша мұғалімдер мен ата-аналарға ұсыныстар дайындау.

Бұл бағытты іске асыру үшін мынадай диагностикалық іс-шаралар өткізілді:

Психолого-педагогикалық «Бастауыш сынып оқушыларының мектепке дайындық деңгейін» бағалау.

Мектепке дайындық деңгейі және адаптация ерекшеліктерін болжау мақсатында қыркүйек–қазан айларында 1-сынып оқушылары арасында жеке және топтық диагностика жүргізілді.

Диагностикалық зерттеуге 1 «Б» сыныптан 9 оқушы қатысты.

Нәтижелері көрсетілген: «2024–2025 оқу жылы бойынша 1-сынып оқушыларының мектепке дайындық деңгейін зерттеу нәтижелері туралы аналитикалық анықтамада».

Бірінші сынып оқушыларының психологиялық бейімделуі

Мақсаты: бірінші сынып оқушыларының мектеп өміріне бейімделу деңгейі туралы ақпарат алу.

Анкеталық зерттеуге 1 «Б» сыныптың 9 оқушысы қатысты. Қолданылған әдістемелер:

Проективтік әдіс «Менің мектебім»

Н.Г. Лускановтың «Мектепке мотивация деңгейін бағалау» анкетасы

С.Г. Якобсон және В.Г. Щурдың «Лесенка» әдісі (оқушылардың өзін-өзі бағалауы)

Проективтік әдіс «Домики» (О. Орехова)

Керн–Йерасиктің мектепке ғылыми жетілгендігін анықтайтын тесті

Алынған нәтижелер көрсеткендей, 1-ші сынып оқушыларының 100%-ы бейімделу кезеңін қалыпты деңгейде өткерген. Бұл нәтижелер «2024–2025 оқу жылына арналған мектепке бейімделу туралы аналитикалық анықтамада» көрсетілген.

Психологиялық диагностика нәтижелері мен мектепке дайындық туралы қорытындылар мұғалімдер, ата-аналар және мектеп әкімшілігіне таныстырылды.

Психолог мұғалімдерге 1-ші сынып оқушыларымен жұмыс істеу бойынша ұсынымдар берді. Ата-аналарға педагог-психолог ұсынымдар мен ақпараттық ескертпелер дайындап, жеке консультациялар өткізді.

5-сынып оқушыларының жаңа оқу жағдайына бейімделу диагностикасы

Зерттеудің негізгі мақсаты: бастауыш мектептен негізгі мектепке өту кезінде оқушылардың сәтті бейімделу мүмкіндігін зерттеу. Диагностикаға 12 оқушы қатысты. Қолданылған әдістемелер:

Экспресс-әдіс: «Бейімделу кезеңінде оқушылар арасындағы мазасыздықты анықтау»

Н.Г. Лускановтың «Мектепке мотивация деңгейін бағалау» анкетасы

Т.З. Зинкевич-Евстигнеева «Құпия сезімдер елі» әдісі

Алынған нәтижелер көрсеткендей, оқушылар бейімделу процесін сәтті өткеруде. Бұл нәтижелер «5-сынып оқушыларының мазасыздық деңгейі мен оқу мотивтерінің психологиялық зерттеуі бойынша аналитикалық анықтама» құжатында көрсетілген.

5-сынып оқушыларының бейімделу диагностикасының нәтижелері мұғалімдерге, ата-аналарға және мектеп әкімшілігіне таныстырылды.

Педагог-психолог тарапынан ата-аналар мен пән мұғалімдеріне арналған ұсыныстар, жаттықтырмалы ескертпелер дайындалды, сондай-ақ жеке консультациялар өткізілді.

10-сынып оқушыларының бейімделу диагностикасы

Қолданылған әдіс: Спилбергердің «Мазасыздық деңгейін анықтау»

әдістемесі. Нәтижелер «10-сынып оқушыларының бейімделу психологиялық зерттеуінің нәтижелері бойынша аналитикалық анықтама» құжатында көрсетілген.

10-сынып оқушыларының бейімделу диагностикасы туралы қорытындылар мұғалімдерге, ата-аналарға және мектеп әкімшілігіне таныстырылды.

Педагог-психолог ата-аналар мен пән мұғалімдері үшін ұсынымдар мен ескертпелер дайындап, жеке консультациялар өткізді.

7–11 сыныптарда профилдік бағдарға психодиагностика

Мақсаты: оқушыларының кәсіби бағдарын белсенділендіру, олардың жеке мүмкіндіктерін тану және білім алғысы келетін мамандықтар спектрін кеңейту.

Қолданылған әдістер:

«Тұлғаның бағдарлануын анықтау» анкетасы

Е.А. Климовтың «Дифференциалды-диагностикалық сұрақнама» (ДДО)

Қорытынды: диагностиканың нәтижелері бойынша оқушыларға мамандық таңдауда ұсыныстар мен кеңестер берілді.

Педагогтар арасындағы эмоциялық шаршау деңгейін анықтау

Методика: Бойко әдісі

Нәтижелер: арнайы анықтамада көрсетілді.

Профилактика: «Өз денсаулығыңызды сақтаңыз» атты ескертпелер таралды.

Жоба аясында: «Кәсіби өсу мектебі» аясында учаскелік отырыс — эмоциялық күйді саморегуляциялау арқылы эмоционалдық шаршаудың алдын алу.

4-сынып оқушыларының орта буынға өтуге дайындығын диагностикалау

Диагностикаға қатысқандар: 11 оқушы

Мақсаты: балалардың жас ерекшелігіне сәйкес дамуын анықтау, «тәуекел тобын» белгілеу және көмек беру бойынша ұсыныстар дайындау

Қолданылған әдістер:

С.Г. Якобсон, В.Г. Щурдың «Лесенка» (өзін-өзі бағалау деңгейі)

Экспресс-әдіс: оқушылар арасындағы мазасыздық деңгейін анықтау

Нәтижелер:

«2024–2025 оқу жылындағы 4-сынып оқушыларының орта буынға өтуге дайындық диагностикасы бойынша аналитикалық анықтамада» көрсетілген. Таныстыру: диагностика нәтижелері мұғалімдерге, ата-аналарға және мектеп әкімшілігіне ұсынылды. Педагогтар арасындағы эмоционалдық шаршау диагностикасы — анықтамада.

Жалпы қорытынды

Жүргізілген психодиагностикалық жұмыс нәтижесінде қазіргі әдістер мен педагогтың кәсіби білімі оқушылар мен мұғалімдердегі әртүрлі мәселелерді айқын анықтауға мүмкіндік беретіндігі дәлелденді. Алдағы уақытта диагностикалық әдістер қорын кеңейтіп, жаңарту қажет.

Коррекциялық-дамыту бағыты

Психодиагностикалық қызмет нәтижелері, сондай-ақ ата-аналар мен педагогтардың өтініштері бойынша түзету және дамыту жұмыстары жеке және топтық түрде жүргізілді:

Бастауыш сынып оқушыларының оқу іс-әрекетіне дайындық деңгейін арттыру: 2024–2025 оқу жылында «Мектепке жол» бағдарламасы бойынша түзету-дамыту сабақтары өткізілді.

5-сынып оқушыларына арналған бейімделу тренингі: «Бұл ерекше бесінші сынып» атты тренинг өткізілді. Сабақтар «Орта мектепке жаңадан келген оқушы» бағдарламасы бойынша әлеуметтік дағдыларды қалыптастыруға бағытталды.

9–11 сынып оқушыларына арналған түзету-дамыту сабақтары: Мемлекеттік емтихандар мен ҰБТ алдында оқушылардың мазасыздық деңгейін төмендетуге, тиімді есте сақтау әдістерін үйретуге және эмоционалды өзін-өзі реттеу дағдыларын дамытуға бағытталған сабақтар өткізілді.

Оқушылардың өзін-өзі бағалауы, өзін-өзі реттеуі, зейіні, ойлау және жадысын дамыту бойынша оң динамика байқалды.

****«Педагогикалық өсу мектебі»** жобасы аясында педагогтармен «Эмоционалды күйді реттеу және эмоционалды күйзелістің алдын алу» тақырыбында сабақтар өткізілді. Сабақтар ойындар, сурет салу және релаксация әдістерін қамтыды.

Қорытынды: Оқушылармен және педагогтармен өткізілген топтық және жеке дамыту жұмыстары жалпы алғанда жақсы деңгейде өтті деп бағаланады.

Консультативтік жұмыс

Бұл бағытта келесі жұмыстар жүргізілді:

Мұғалімдерге оқыту және тәрбиелеу мәселелері бойынша кеңестер;

Ата-аналарға балаларды тәрбиелеу, эмоционалдық даму, оқыту және мектепке дайындығы мәселелері бойынша кеңестер;

Оқуда қиындықтары мен мәселелері анықталған оқушылардың мұғалімдері мен ата-аналарына кеңестер;

Оқушылар мен олардың ата-аналарына сыныптық ұжымда және отбасында қарым-қатынас мәселелері бойынша кеңестер;

Топтық психодиагностика нәтижелері бойынша кеңестер.

Консультативтік жұмыс барысында мәселені анықтау және оның себептерін түсіну үшін қажет болған жағдайда диагностика, негізінен диагностикалық әңгімелер мен бақылаулар жүргізілді. Осылайша, жеке тұлғаның ерекшеліктеріне, оның мүмкіндіктеріне бағытталған психологиялық көмек көрсетілді, сондай-ақ оқушыларға, олардың ата-аналарына (заңды өкілдеріне), педагогикалық қызметкерлерге даму, тәрбие және оқыту мәселелері бойынша психологиялық кеңес беру арқылы көмек көрсетілді.

Кеңес беру саны:

Мұғалімдерге жеке кеңестер – 11;

Ата-аналарға жеке кеңестер – 10;

Оқушыларға жеке және топтық кеңестер – 25.

Негізгі кеңес тақырыптары:

Оқыту мотивациясы;

Сыныптағы жекеаралық қатынастар;

Қақтығыстарды шешу;

Диагностика нәтижелері;

Жасөспірімдердің психологиялық ерекшеліктері;

Эмоционалдық жағдайды бақылау;

Кәсіби бағдарлау мәселелері.

Жалпы алғанда, 2024-2025 оқу жылында жүргізілген консультативтік жұмыс тиімді болды және консультативтік қызметтің барлық қажетті міндеттерін шешуге мүмкіндік берді.

2024–2025 оқу жылындағы психолог-педагогтың атқарған жұмысының қорытындысы

Атқарылған жұмыс талдауы мектеп психологының таңдаған стратегиясының дұрыстығын көрсетеді. Барлық нәтижелер 2024–2025 оқу жылына арналған жұмыс жоспарына, қойылған мақсаттар мен міндеттерге сәйкес келеді.

Оқу жылы бойы мектеп психологы барлық білім беру процесінің қатысушыларымен жұмыс істеу үшін әдістемелік құралдардың кең ауқымын қолданды. Бұл жұмыс кәсіби мүмкіндіктерді анықтауға және болашақта кәсіби өсу мен қызметті жүзеге асырудың негізгі жолдарын белгілеуге мүмкіндік берді.

Психологиялық-педагогикалық қызметтегі негізгі қиындық — уақыт тапшылығы. Оқу күнінде оқушылар сабақ кестесіне сәйкес оқиды, бұл психологиялық-педагогикалық іс-шараларды өткізуге уақыт табуды қиындатады. Мұндай іс-шараларды сабақтан тыс уақытта өткізу уақыт тапшылығын шешуге көмектеседі, бірақ барлық оқушылар екінші жартыжылдықта да белсенді жұмыс істей алмайды, кейбіреулері шаршайды, сабақтарға деген мотивациясы төмендейді. Шешу жолы: сынып жетекшілерімен белсенді өзара әрекеттесу.

Келесі оқу жылында педагогтармен және ата-аналармен жұмысты күшейтуге және өткен кезеңдегі қызметтің талдауын ескере отырып, болашақта қызметті жалғастыруға назар аудару қажет.

Жұмысымды қанағаттанарлық деп бағалаймын және алған тәжірибемді келесі оқу жылында қолдануға ниеттімін.

2025–2026 оқу жылына арналған міндеттер

Жеке және интеллектуалды дамуды қолдау: Оқушылардың әр жас кезеңінде жеке және интеллектуалды дамуына қолдау көрсету жұмыстарын жалғастыру.

1-сынып оқушыларының бейімделуін зерттеу және көмек көрсету: 1-сынып оқушыларының мектепке бейімделуін зерттеу және қажетті психологиялық қолдау көрсету.

Мектептік және әлеуметтік бейімделудің алдын алу: Оқушылар арасында мектептік және әлеуметтік бейімделудің алдын алу жұмыстарын жалғастыру. Жеке даму мәселелері бар оқушыларға көмек көрсету: Жеке дамуында қиындықтары бар оқушыларға психологиялық көмек көрсету: қақтығыстар, агрессия, эмоционалды мәселелер.

Отбасылармен өзара әрекеттесу және психологиялық қолдау көрсету: Оқушылардың отбасыларымен өзара әрекеттесу және оларға психологиялық қолдау көрсету.

Психологиялық сауаттылықты арттыру: Барлық білім беру процесінің қатысушыларында психологиялық сауаттылықты арттыру.

Ата-аналар, педагогтар, мектеп әкімшілігі сұраулары бойынша психологиялық көмек көрсету: Ата-аналар, педагогтар, мектеп әкімшілігі сұраулары бойынша психологиялық көмек көрсету жұмыстарын жалғастыру.

Бұл міндеттер мектеп психологының келесі оқу жылында оқушылардың психологиялық әл-ауқатын жақсартуға және білім беру процесінің тиімділігін арттыруға бағытталған.